תנן התם לקמיה. מקום לדחייתי במתניתין קרוי דוחס בעליו עמו וגו' וטעי למימר מגת ה"מ עד הכא:

שומר חנם נשבע על הכל. לא תשיב פשיעה דבהא כולהו חייבים והשואל משלם את הכל מה שהוזכר בפרשה וכל מה שאין כן בשומר חנם ופטור מכל אונסין חוץ מגניבה ואבידה ומטעמא דכתיב (שמות כב) אם גנוב יגנב מעמו ישלם לבעליו ואם לאו גנב הוא ישלם עד שיתברר שגנב ואי אפשר לברר שגנב אלא אם כן נשבע שלא גנבו ולא פשע בו ולא נתחייב בו כלום ומשלם ואי אפשר לברר שגנב אלא אם כן נשבע שלא גנבו ולא פשע בו ולא נתחייב בו כלום ומשלם ואי אפשר לברר שגנב אלא אם כן נשבע שלא גנבו ולא פשע בו ולא נתחייב בו כלום ומשלם

שומר חנם נשבע על הכל. לא תשיב פשיעה דבהא כולהו חייבים והשואל משלם את הכל מה שהוזכר בפרשה וכל מה שאין כן בשומר חנם ופטור מכל אונסין חוץ מגניבה ואבידה ומטעמא דכתיב (שמות כב) אם גנוב יגנב מעמו ישלם לבעליו ואם לאו גנב הוא ישלם עד שיתברר שגנב ואי אפשר לברר שגנב אלא אם כן נשבע שלא גנבו ולא פשע בו ולא נתחייב בו כלום ומשלם ואי אפשר לברר שגנב אלא אם כן נשבע שלא גנבו ולא פשע בו ולא נתחייב בו כלום ומשלם

דקיימא כתנאי. לא בעי למימר היכא דאין לומר שמין כל הנאה שלו שיהא פטור לעולם חייב בתומסין חוץ מ"ק לפי שומא שכל הנאה שלו כגון דקיימא בתנאי אלא למתן דלמר דברה תורה כלשון בני אדם. תע"ג דלדידיה דרשינן בכל מקום לבד מהיכא דלא מיסתבר כדפי' בפ"ב (לעיל דף ז:ד"ה דברה) ה"ג לא מסתבר לרבות גניבה ואין לן למימר דברה תורה כלשון בני אדם: **אלא** תנינ ותמן. דסתמא מתניתין אקיימא כתנאי. והא דכתיב (דברים כב) יתהו בשעטנז תלמוד לומר לפי שכתוב יתהו ויכול יתהו בין מחרוש בין בקציר ת"ל יחדו. ולמאן דלא מפיק מיעוטא מיתהו ולא יחדו ה"ג לפי שאין לך קשורים במחרישה אלא שמנהיגם בבת אחת ולא לפיל בזה אחר זה ורבי יונתן נמי דאמר עד שיפרוט לך הכתוב יחדו לא מהתם יליף מדתלמוד לומר לפי שכתוב יחדו דהא תלמוד לומר כדפי' אלא מסברת קאמר דהוי משמע הכי: דתפסל

*מכפילא בשבועה, תדע דהא שואל כל הנאה שלו ואינו משלם אלא קרן, והשואל כל הנאה שלו והא בעיא מזוני: דקיימא באגם והא בעיא נטירה? בנמר מתא ואבעית אימא לא תימא כל הנאה שלו אלא אימא רוב הנאה שלו ואבעית אימא בשאילת כלים נושא שכר והשוכר נשבעין על השבורה ועל השבויה ועל המתה ומשלמין את האבידה ואת הגניבה בשלמא גניבה דכתיב °אם גנוב יגנב מעמו ישלם לבעליו אלא אבידה מנא לן דתניא אם גנוב יגנב אין לי אלא גניבה אבידה מנין ת"ל אם גנוב יגנב מכל מקום הניחא למאן דאמר לא אמרינן דברה תורה כלשון בני אדם אלא למאן דאמר אמרינן *דברה תורה כלשון בני אדם מאי איכא למימר? אמרי במערבא קל וחומר: ומה גניבה שקרובה לאונס, משלם, אבידה שקרובה לפשיעה לא כל שכן, ואידך, *מילתא דאתיא בקל וחומר מרה וכתב לה קרא והשואל משלם את הכל בשלמא שבורה ומתה דכתיב °וכי ישאל איש מעם רעהו ונשבר או מת °אלא שבויה בשואל מנא לן נבי חזקיה משבורה ומתה קסבר לשבורה ומתה שבן 'אונסא דסליק אדעתא הוא' תאמר בשבויה שבן 'אונסא דלא סליק אדעתא הוא' אלא נאמרה 'שבורה ומתה' בשואל ונאמרה 'שבורה ומתה' בשומר 'שכר' מה להלן "שבויה" עמו אף כאן שבויה עמו איכא למיפרך מה לשומר שכר שכן לפטור תאמר בשואל שכן לחייב אלא כר' נתן דתניא ר' נתן אומר או-לרבות שבויה האי "או" מיבעיא ליה לחלק דסד"א עד דמיתברא ומתה לא מחייב קמ"ל להניחא לר' יונתן אלא לר' יאשיה מאי איכא למימר? *דתניא °איש אשר יקלל את אביו ואת אמו אין לי אלא אביו ואמו אביו בלא אמו, אמו בלא אביו מנין ת"ל "ואביו ואמו" קלל אביו קלל, אמו קלל, דברי רבי יאשיה רבי יונתן אומר משמע שניהם כאחד ומשמע אחד בפני עצמו עד

תורה אור מיתסרא מציכה ועל כן הוה ליה לשלם בעלים ואחר כך שלם פרה: **גמ'** בשבעין. שמות כב כמה יד: פרצה בשבועה. ג' פרטות הן במוכות "בי יקח חיה לא רעהו" (שמות כב) בכף לו כלים לשמור (שמות כב) ובה פטור על הגניבה לכתיב (שם) "וגנוב מבית האיש" מטותן שבגניבה יימנו לכתיב (שם) "ונקרב בעל הבית אל האלהים" ותוקימנא לבשבועה שבשבע שלא בה יד, ו"בי יקח" חיה לא רעהו חמור לו שור שבועות מע. או שה "ובה חייב על הגניבה ופטור על האונסין" בשבועה לכתיב (שם) "ומת" או נשבר או נשבה שבועה ה' תהיה... וה"ג "גנוב יגנב" "יגנב" ולעיל "בי יקח" וחייב בה לתת האונסין בשלו בעליו עמו ופטור בשבועה: **בטוען טוענת גנב.** טוען שבגניבה הימנו ומגלח שהוא עלמו גבה חייב בה בכל דפרשה דשבועה דכתיב "אם לא ימלח הגנב" וסמיך ליה "על כל דבר פשע יתנם שניים" ותוקימנא בפ' מרובה (ב"ק דף פה:) אם לא ימלח" בתו שמור" שלח הוא עלמו גנב "יתנם שניים" וכגון שבשבע תחילה לשקר שגנב, אבל בתו עדים קודם שבשבע תחלה לשקר' ליתו מתנם כפל דהכי כתיב "אם לא ימלח הגנב" וכבר נשבע ונקרב בעל הבית אל האלהים לשבועה על כל דבר פשע אחר ירמיעון דיינין בעדים יתנם שניים וכיון דמומחין היו שדייה להך פרצתא לשומר שכר, לחיוב פרצה ליכא כפל, דהא מיחייב ליה שניה ליכא כפל, דהא מיחייב ליה בגניבה ואבידה ומכי טוען בגניבה מחייב עלמו בקנס: **אפילו** יש. מחמתינן לע"ש שהיה עמו בשעת גניבה אע"פ שהיה בבעלים לפיטוריו אלא אם כן היה עמו בשעת שלה וטעמא מפרש בגמרא: **גמ'** ובעלים בשמירה. מסתמר לו "הרי פרתי ואני נשתלין לך" הוי גופו שמור לו ופרה תכתי

*אבל שאל את הפרה ואחר כך שאל את הבעלים או שכרן, ומתה, חייב שנאמר °בעליו אין עמו שלם ישלם: **גמ'** מדקתני סיפא ואחר כך שאל את הפרה מכלל דרישא דקתני "עמה" עמה ממש, עמה ממש מי משכחת לה? פרה במשיבה ובעלים באמירה? אבעית אימא כגון דקיימא פרה בחצרו דשואל דלא מחסרא משיכה, אבעית אימא דאמר ליה את גופך לא תשאל עד שעת משיכת פרתך *תנן התם ארבעה שומרים הם שומר חנם והשואל נושא שכר והשוכר: שומר חנם נשבע על הכל, והשואל משלם את הכל, נושא שכר והשוכר נשבעין על השבורה ועל המתה ומשלמים את האבידה ואת הגניבה מנא ה"מ? דתנו רבנן פרשה ראשונה נאמרה בשית, שניה בשומר שכר, שלישית בשואל בשלמא שלישית בשואל מפורש °וכי ישאל איש מעם רעהו ונשבר או מת בעליו אין עמו שלם ישלם אלא ראשונה בשומר חנם, שניה בשומר שכר, אי פוך אנא? מסתברא שניה בשומר שכר שכן חייב בגניבה ואבידה, אברבה ראשונה בשומר שכר שכן משלם תשלומי כפל בטוען טענת גנב? אפילו הכי *קרנא בלא שבועה עדיפא

דקיימא כתנאי. לא בעי למימר היכא דאין לומר שמין כל הנאה שלו שיהא פטור לעולם חייב בתומסין חוץ מ"ק לפי שומא שכל הנאה שלו כגון דקיימא בתנאי אלא למתן דלמר דברה תורה כלשון בני אדם. תע"ג דלדידיה דרשינן בכל מקום לבד מהיכא דלא מיסתבר כדפי' בפ"ב (לעיל דף ז:ד"ה דברה) ה"ג לא מסתבר לרבות גניבה ואין לן למימר דברה תורה כלשון בני אדם: **אלא** תנינ ותמן. דסתמא מתניתין אקיימא כתנאי. והא דכתיב (דברים כב) יתהו בשעטנז תלמוד לומר לפי שכתוב יתהו ויכול יתהו בין מחרוש בין בקציר ת"ל יחדו. ולמאן דלא מפיק מיעוטא מיתהו ולא יחדו ה"ג לפי שאין לך קשורים במחרישה אלא שמנהיגם בבת אחת ולא לפיל בזה אחר זה ורבי יונתן נמי דאמר עד שיפרוט לך הכתוב יחדו לא מהתם יליף מדתלמוד לומר לפי שכתוב יחדו דהא תלמוד לומר כדפי' אלא מסברת קאמר דהוי משמע הכי: דתפסל

*מכפילא בשבועה, תדע דהא שואל כל הנאה שלו ואינו משלם אלא קרן, והשואל כל הנאה שלו והא בעיא מזוני: דקיימא באגם והא בעיא נטירה? בנמר מתא ואבעית אימא לא תימא כל הנאה שלו אלא אימא רוב הנאה שלו ואבעית אימא בשאילת כלים נושא שכר והשוכר נשבעין על השבורה ועל השבויה ועל המתה ומשלמין את האבידה ואת הגניבה בשלמא גניבה דכתיב °אם גנוב יגנב מעמו ישלם לבעליו אלא אבידה מנא לן דתניא אם גנוב יגנב אין לי אלא גניבה אבידה מנין ת"ל אם גנוב יגנב מכל מקום הניחא למאן דאמר לא אמרינן דברה תורה כלשון בני אדם אלא למאן דאמר אמרינן *דברה תורה כלשון בני אדם מאי איכא למימר? אמרי במערבא קל וחומר: ומה גניבה שקרובה לאונס, משלם, אבידה שקרובה לפשיעה לא כל שכן, ואידך, *מילתא דאתיא בקל וחומר מרה וכתב לה קרא והשואל משלם את הכל בשלמא שבורה ומתה דכתיב °וכי ישאל איש מעם רעהו ונשבר או מת °אלא שבויה בשואל מנא לן נבי חזקיה משבורה ומתה קסבר לשבורה ומתה שבן 'אונסא דסליק אדעתא הוא' תאמר בשבויה שבן 'אונסא דלא סליק אדעתא הוא' אלא נאמרה 'שבורה ומתה' בשואל ונאמרה 'שבורה ומתה' בשומר 'שכר' מה להלן "שבויה" עמו אף כאן שבויה עמו איכא למיפרך מה לשומר שכר שכן לפטור תאמר בשואל שכן לחייב אלא כר' נתן דתניא ר' נתן אומר או-לרבות שבויה האי "או" מיבעיא ליה לחלק דסד"א עד דמיתברא ומתה לא מחייב קמ"ל להניחא לר' יונתן אלא לר' יאשיה מאי איכא למימר? *דתניא °איש אשר יקלל את אביו ואת אמו אין לי אלא אביו ואמו אביו בלא אמו, אמו בלא אביו מנין ת"ל "ואביו ואמו" קלל אביו קלל, אמו קלל, דברי רבי יאשיה רבי יונתן אומר משמע שניהם כאחד ומשמע אחד בפני עצמו עד

הגנב. שלימו נותן שכר: **ומיבעיא לימא כשלילה כליס.** כל הגלה שלו לגלה כעני מזוני ונשמרין פלוגתא היא בלו מניחות (לעיל דף נמ:): **ומידך.** מאן דאמר לא דברה תורה כלשון בני אדם: **מכל מקום הניחא למאן דאמר כו'.** מכח כן צייליה מדלא לחמני בשבויה ומתה: **שכן לפטור.** לפי שהוא בו שבויה לשבועה ומתה: **שכן לפטור.** להשוותו להן בשואל לחייב והא ליכא למיפרך מה לשבועה שפיר פטר ליה: **תאמר.** הא דלא מיבעי לך "או" להלק לרבי יונתן דלא בעי לחלק ולומר דשכר ומת' הוי לדעתא הוא: **ונשבר.** או מת: **מניחא.** בתחילתו. **מאי קלל אמו קלל.** משמע לו הלא לו הלא' מני למדרשים לרבות שבויה: **מאי קלל אמו קלל.** בתחילתו שמך קללה לאחיו בשופט שמך קללה לאחיו בשופט שמך קללה לאחיו: